

DIPLOMNÍ PRÁCE
LETNÍ SEMESTR 2021

VERONIKA BRUNCKOVÁ

OSOBNÍ PŘÍSTAV FAJNOROVO NÁBŘEŽÍ BRATISLAVA

VEDOUcí DIPLOMNÍ PRÁCE
Ing. arch. Jan Sedlák
Asistent Ing. arch. Ivan Hnízdil

ZADÁNÍ

Úkolem diplomní práce je návrh budovy říčního, osobního přístaviště a návrh úpravy přilehlého nábřeží. Prostorovým kontextem je jeho reprezentativní, promenádní prostředí. Předpokladem je odstranění současně sloužící stavby. Součástí práce je také formulace vhodného provozně funkčního využití.

MÍSTO A JEHO KONTEXT

Bratislavské nábřeží je hlavním a ikonickým prostorem celého města. Nábřeží, jaká v naší zemi nemáme a neznáme, podél veletoku, v podobě velkolepé scenérie setkání města a přírody, obrazu mohutné přírodní síly a pocitu sounáležitosti se vzdáleným zeměmi a kraji, možno říci evropského dunajského prostoru. Směsice poetiky, reprezentativnosti a pracovního i rekreačního ruchu. Proměňující se charakter, od přírodního, přes průmyslový po kulturně společenský prostor, korso. Místo vyústění ulic vedoucích do a od nitra historického města, propojení jeho velmi intimního prostředí s velkolepým dunajským řečištěm. Dává městu monumentální rozměr a tušenou souvislost ostatními dunajským metropolemi. Z pohledu detailu, vlastního místa intervence, pak i současnými slovy „kulturní klastř“ zahrnující nejen Slovenské národní muzeum, ale také Filosofickou fakultu a Střední strojnickou školu.

Řešené území je také součástí hlavní bratislavské veduty. Jejího proměňujícího se charakteru, lineárního prostoru, jenž prošel a dosud prochází dlouhým a někdy i dramatickým vývojem. Prostoru, který poznal jak kompaktnější, harmonické tak dramatictější podoby, proměny architektonických stylů i měřítek. Postupně pozbyl idylického obrazu drobné zástavby na přírodním břehu, okázalé společenské reprezentativnosti konce 19. století a statečně se snažil odolat cyklickým, místy brutálním vstupům modernistické architektury. Jeho vývoj v prostoru i v čase není ukončen a diplomní práce takto přidává další článek k tomuto velkému příběhu.

ZÁKLADNÍ POJETÍ NÁVRHU A VLASTNÍ ŘEŠENÍ

Urbanistické řešení

Navrhované urbanistické řešení je současně tradiční i novátorské. Objem novostavby umisťuje přímo do kontaktu řekou (tak jak tomu je i u stávající budovy přístavu). Svoji polyfunkční náplní (viz dále) se tak stavba stává prolnutím zde existujících aktivit (kulturních, rekreačních a dopravních). Zvolená půdorysná figura stavby ve tvaru písmene „U“ zachovává plynulý průběh nábřežního korsa pod částečně levitující stavbou. Zážitek z cesty podél řeky obohacuje vložением nového veřejného prostoru, dvorany, atria, scény, dle diplomantky inspirované antickými fóry. Ten se zde stává ústředním motivem návrhu. Hlavní orientace tohoto prostoru míří vstříc řece široce otevřeným „oknem“, z pohledu zevnitř jakousi paspartou obrazu řeky. S určitou licencí snad lze říci, že celá stavba je významově vyvinuta kolem něj. Vlastní umístění, objem a artikulace navrhovaného objektu je dle diplomantky odvozen od přilehlé budovy Slovenského národního muzea a je na ni také provozně napojen. Jedná se o odvážné, nicméně možné pojetí, neboť právě muzeum je v tomto místě jediná veřejná budova, která nemá průčelí – vstup koncipován k nábřeží, ale v podélném směru s řekou. Jižní průčelí je tedy koncipováno jako boční, bez přímého vstupu z nábřeží. Z pohledu vývoje situace, došlo již dříve vybudováním současně existující stavby přístavu k potvrzení této situace, a kdy se navíc muzeum dostalo z pohledu od řeky až do druhého vizuálního plánu. V tomto smyslu návrh nové budovy situaci muzea částečně urbanisticky rehabilituje tím, že jeho provoz propojuje do nového objektu v přímém kontaktu s řekou. Architektonicky se na muzeum snaží novostavba navázat svým moderně klasicizujícím pojetím, artikulací jižního průčelí – m.j. shodným horizontálním, resp. vertikálním rozměrovým modulem s členěním průčelí muzea. Jeho situaci částečně také rehabilituje posunutím hmoty stavby, oproti dnes existující, východním směrem ve snaze od řeky pohledově odkrýt významný portikus muzea. Z dálkových pohledů, z protilehlého břehu, je také patrná snaha, aby s museem stavba tvořila kompoziční celek, a tak doplňovala existující nábřežní vedutu.

V návaznosti na přístavní objekt a v okolí sousedních kulturních budov jsou navrženy úpravy parteru, resp. nové parkové plochy. Z urbanistického pohledu jsou na těchto úpravách významná prodloužení ulic kolmých na řeku, která jsou chodníky přivedena až k dotyku s ní. Zakončení těchto cest je pointováno – umocňováno jakýmsi vyhlídkami, „kapitánskými můstky“, vykozolovanými nad hladinu řeky, umožňujícími podélné pohledy do jejího prostoru. Ještě bližší prožitek hladiny je pak umožněn dvěma pobytoвыми schodišti, nořícími se až do vody, umístěnými v osách portálů přilehlých veřejných budov. Všechny tyto úpravy spoluvytvářejí a obohacují pobytový charakter nábřeží.

Celkově považují urbanistické řešení za inspirativní a zdařilé.

Architektonické řešení

Architektonické pojetí se vědomě vztahuje jak k sousední klasicizující budově Slovenského národního muzea, tak k pozdějším modernistickým vstupům do prostoru nábřeží. V tomto případě postupy nemají soupeřit, ale snaží se na sebe navazovat. Velmi zajímavý by jistě byl rozvinutý pohled na celou jižní frontu zástavby

a působení nové intervence v širším kontextu. Pokus o soudobou formu klasické myšlenky v architektuře je na průčelích novostavby ožívován přiměřeně použitými asymetriemi, které poněkud statický dojem ožívují a aktualizují. Naopak pravidelné, rytmizované prvky, kterými jsou vertikálně členěné prosklené plochy, volně interpretují neoklasickou fasádu muzea, odkazující se k tradičnímu tvarosloví. Obložení světlými mramorovými deskami lze také volně chápat jako nepřímý odkaz obdobně tradičním směrem a zároveň jako reflexi podunajské geologie a z našeho místního pohledu již více „jižního“ světla.

Z hlediska provozní náplně je třeba připomenout, že povinný stavební program nebyl dán jinak nežli potřebami přístaviště. Diplomantka provozní potřeby naplňuje a přidává k nim četné další využití, aktivity. Především provozní napojení na muzeum, jakýsi střešní amfiteátr, gastronomické provozy, a dokonce menší hotelové zařízení. Z objektu vzniklo jakési polyfunkční zařízení. Vznikly ale také místy poměrně složité provozně typologické situace. Komplementem jsou poměrně rozlehlé podzemní garáže svým půdorysem dalece přesahující půdorys navrhované budovy. Integrace různorodých aktivit může mít pozitivní synergický efekt, avšak domnívám, že by dostavbě méně ambiciózní, jednodušší využití spíše prospělo.

Architektonické řešení jako celek považuji za zdařilé.

ZÁVĚR

Předložená diplomní práce naplnila věcný obsah zadání i požadovaný rozsah diplomní práce na velmi dobré úrovni. Je zpracována velmi pečlivě a kvalitně a svědčí o zaujatém a odpovědném přístupu. Obsahuje mimořádně rozsáhlou a podnětnou analytickou část s mnoha podklady a informacemi o stavu a vývoji řešeného území i jeho širšího kontextu. Podání ideje a vývoje návrhu je provedeno didaktickou formou v podobě jakéhosi kinogramu, vysvětlujícího postup i cíle řešení. Grafické vybavení návrhu je přehledné, presentace finální podoby je doplněna kvalitními ilustrativními vizualizacemi.

HODNOCENÍ

Diplomantka splnila požadavky velmi nelehkého zadání. Svou závěrečnou diplomní práci ukazuje, že je již nyní schopna řešit i složitější architektonické i urbanistické úkoly, před které ji praxe jistě postaví.

Doporučuji projekt k obhajobě s návrhem klasifikace B – velmi dobře.

ing. arch. Jan Sedlák
V Praze dne 5. 6. 2021